

Je päť minút po dvanástej!

Neoprávnená závišť, ohováranie, množstvo skreslených alebo na fakty skúpych informácií, veľmi veľká nervozita v našich regiónoch a k tomu vyhrotená polarizácia odbornej, ale aj laickej verejnosti. Aj takto momentálne vyzerá situácia v slovenskom poľnohospodárstve.

Skutočný význam agropotravinárstva zatienili kauzy okolo neoprávneného čerpania poľnohospodárskych dotácií, ktoré po prvýkrát odhalil vo svojom článku novinár Andrej Bán. Predchádzajúce týždne a mesiace sme boli svedkami odkrývania podvodov, s poľnohospodárstvom sa skloňovali slová ako mafia, agrobaróni, agrošlachta. Agropotravinárske odvetvie v našej 5 a pol miliónovej krajine tak dostalo ďalšiu ranu - ranu, ktorá je oveľa viac viditeľnejšia a najmä mediálne žiaducejšia: utrpel morálny kredit poľnohospodárstva, utrpeli skutoční poľnohospodári, ktorí s týmto čiernym bahnom nemajú nič spoločné.

Je smutné, kam sme to dotiahli od konca deväťdesiatych rokov či od vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie. Chceli sme budovať vysoko moderné poľnohospodárstvo a potravinárstvo, chceli sme zvyšovať potravinovú sebestačnosť krajiny. Namiesto toho visí nad nami ako Damoklov meč hrozivo narastajúce saldo zahraničného obchodu s agropotravinárskymi komoditami, ktoré minulý rok prepisovalo historické rekordy a vyšplhalo sa na neveriteľných takmer 1,4 mld. eur. Namiesto toho máme v obchodoch z desiatich potravín len štyri vyrobené na Slovensku. Namiesto toho nám nemá kto robiť na poliach či v sadoch a poľnohospodárov prevádzkujúcich živočíšnu či špeciálnu rastlinnú výrobu môžeme pokojne prirovnať k ohrozenému druhu. Namiesto toho nám naše komodity spracovávajú cudzie ruky v zahraničí a my doma balansujeme na hrane priepasti s názvom potravinová bezmocnosť. Koniec. Amen. Kto ostane posledný, nech zhasne.

Keď sila médií rozhoduje

Dovolím si povedať, že dnes aj pod tlakom udalostí z posledného obdobia si pri zmienke o poľnohospodárstve vybaví väčšina občanov tejto krajiny to, že odvetvie je prehnité, skorumpované a že je poznačené protestujúcimi poľnohospodármi z východu Slovenska. Áno, nepravosť, porušovanie zákona a obohacovanie sa na úkor poctivých ľudí sa musí jednoznačne vyšetriť. Ale nesmieme zároveň s tým očierňovať všetkých skutočných a slušných poľnohospodárov.

Keď o Vás nepočuť a ani Vás nevidiať, ako by ste ani neexistovali. S touto vetou bude určite súhlasiť ne jeden mediálny stratég. Momentálne má však táto veta veľkú výpovednú hodnotu aj vzhľadom na to, čo všetko sprevádza chlebové odvetvie.

Položím otázku: akú úlohu hralo doteraz slovenské agropotravinárstvo, keď si ho začali politici a aj verejnosť prostredníctvom médií všimnúť hlavne potom, ako sa stali dve úkladné vraždy? Nemalo agropotravinárske odvetvie zaplňať titulné stránky novín a pútať pozornosť úvodnými reportážami večerných televíznych správ oveľa skôr, než keď do hlavného mesta zamierili traktory? Kam sme to dotiahli, keď si poľnohospodára ako takého začala všimnúť verejnosť až potom, ako sa stal terčom obviňovania, osočovania, spájania s mafiou?

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora sa od začiatku prevalenia agrokáuz distancovala od tých subjektov, ktoré neoprávnene poberajú dotácie. Zároveň obhajovala všetkých čestných, zodpovedných a s pridanou hodnotou produkujúcich poľnohospodárov. Následne začali médiá prinášať informácie o farmároch z východu Slovenska, ktorí sa snažili upozorniť na svoje problémy s prístupom k pôde aj zorganizovaním protestného traktorového sprievodu naprieč Slovenskom až do Bratislavy.

Kto je bez viny?

Spoločnosť, najvyšší ústavní činitelia, poslanci NR SR, členovia vlády SR musia vnímať stav, do akého sa dostalo agropotravinárstvo na Slovensku. Sme v slepej uličke a v nej máme na stole nahromadenú obrovskú kopu problémov, ktorú kompetentní neriešili roky a aj dnešné udalosti a protesty nevyvímajúc, po ktorých tak radi idú médiá, sú toho len dôkazom.

Dnes si musíme konečne naliať čistého vína. Je však veľmi jednoduché a krátkozraké zvaliť celú vinu za súčasný stav rezortu len na všetky doterajšie vlády, poslancov parlamentu či doterajšie vedenia rezortného ministerstva. Zrkadlo si musíme nastaviť my všetci, teda aj my, samotní poľnohospodári a potravinári. Rozhodovali sme sa aj my vždy správne? Čo by sme dnes urobili inak než pred rokom? Nemohli sme aj my inými rozhodnutiami prispieť aspoň troškou k lepšiemu stavu agropotravinárstva na Slovensku? Dnes, pod vplyvom súčasných vyhrotených udalostí je najvyšší čas na zamyslenie sa a na nápravu. Ak to neurobíme, budúce generácie, teda už možno naše deti alebo vnúčatá sa budú o kedysi prosperujúcom odvetví učiť už len z kníh.

Zo sľubov sa nenajeme...

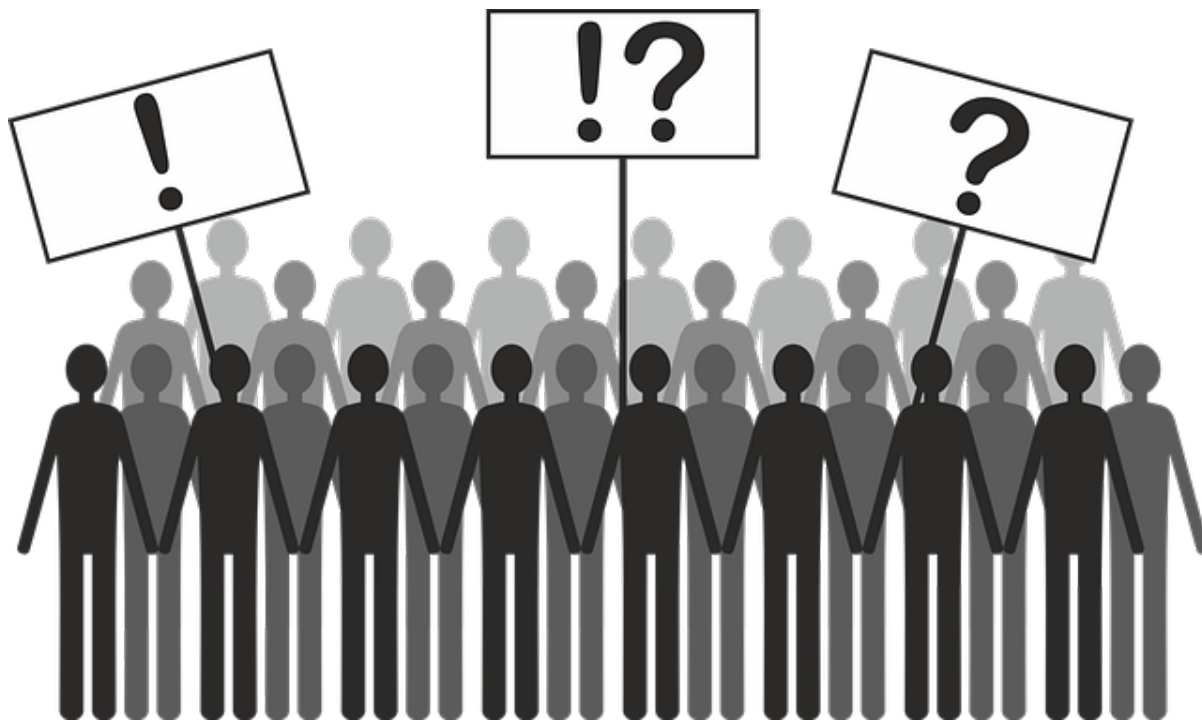

Začiatkom mája ma zvolilo Valné zhromaždenie Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory za nového predsedu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory. Uchádzal som sa o túto funkciu plný predsavzatia a návrhov, ako zmeniť súčasné smerovanie agropotravinárskeho odvetvia na Slovensku. Uplynulé dva mesiace však patria k najturbulentnejším v mojom doterajšom pracovnom živote. Súbežne s tým, ako sme ešte aj s bývalým vedením SPPK verejnosti a médiám vysvetľovali, kto je skutočný poľnohospodár, obraňovali jeho morálny kredit a poukazovali na hodnoty, ktoré vytvára na vidieku, som absolvoval množstvo oficiálnych rokovaní s najvýznamnejšími politikmi vrátane troch najvyšších ústavných činiteľov a podpredsedu Európskej Komisie pre energetickú úniu Maroša Šefčoviča. S každým z nich som hovoril o prioritách, ktoré majú spájať celé agropotravinárske odvetvie od východu až po západ republiky, od malých rodinných fariem, ktoré majú byť a aj musia byť prirodzenou súčasťou nášho vidieka, až po veľké poľnohospodárske podniky. Všade som vysvetľoval a pádnymi argumentami zdôvodňoval, prečo chcú slovenskí poľnohospodári vyrábať a nie firmy zatvárať a prečo je dôležité mať život na vidieku.

Všetky rokovania sa týkali hlavných priorít vrátane navýšenia štátnej pomoci od budúceho roka v štátnom rozpočte na úroveň 70 miliónov eur, prerozdelenia 30 miliónov eur pre špeciálnu rastlinnú a živočíšnu výrobu ešte v tomto roku, zlepšenia dostupnosti úverov pre potravinárov či výhodnejšej pozície slovenských poľnohospodárov a potravinárov v budúcej Spoločnej poľnohospodárskej politike po roku 2020, ktorá sa teraz tvorí v Bruseli a musí byť ovplyvňovaná aj z pozície Slovenskej republiky.

Keď sa dnes s odstupom času pozriem na toto množstvo rokovaní, musím, žiaľ, skonštatovať, že momentálne ostávajú viaceré zásadné body našich priorít len vo forme sľubov. Nervozita v regiónoch na celom Slovensku stúpa adekvátne k tomu, ako plynie čas od prejavenia záujmu politikov o náš rezort, ktorý prezentovali cez médiá hlavne po zavraždení dvoch mladých ľudí. Fakt je ten, že sa donekonečna nemôžeme len stretávať a podávať si ruky usmievajúc sa na kamery. Poľnohospodári a potravinári v každom jednom kúte Slovenska potrebujú zreteľne vidieť, že prichádza zmena

k lepšiemu, zmena, ktorá nie je vyvolaná žiadnymi blížiacimi sa voľbami či protestami v uliciach.

Nálada je už totiž na takom bode mrazu, že už nechceme počuť sľuby, ale potrebujeme vidieť aj konkrétne činy. Inak sa veľmi ľahko môže stať, že po letných prázdninách bude nespokojných poľnohospodárov a potravinárov v uliciach oveľa viac.